

Motion till riksdagen 2019/20:1193

av Carina Ödebrink och Hanna Westerén (båda S)

Bekämpa skattefel och skattefusk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkta insatser för att motverka skattefusk, skatteundandragande och skatteflykt samt andra därmed sammanhängande brott och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skattesystemets främsta syfte är att finansiera den gemensamma välfärden, olika samhällsfunktioner och andra offentliga utgifter. För att skatterna långsiktigt ska kunna finansiera detta måste såväl allmänheten som företagen ha ett högt förtroende för skattesystemet.

Grunden i den svenska modellen handlar om ett fungerande skattesystem där skatt betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Tilliten till välfärden och rättssamhället bygger på att varje skattekrona används så effektivt som möjligt och att skattefusk och ekonomisk brottslighet bekämpas effektivt.

Näringsfriheten är av grundläggande betydelse för vårt moderna samhälle. En väl fungerande näringsfrihet förutsätter samtidigt att det seriösa näringslivet skyddas.

Regeringen uttalar i budgetpropositionen för 2020 bl.a.: ”Skatteflykt och skatteundandragande innebär mycket stora kostnader för Sverige och andra länder och drar undan resurser från den gemensamma välfärden. Att motverka skatteundandragande är därför en fråga som under flera år stått högt upp på såväl Sveriges som EU:s och OECD:s agenda.”

Regeringens tolvpunktsprogram för att förhindra skatteflykt är därför en viktig del i att stärka grunden i marknadsekonomin med en fri och rättvis konkurrens och en tilltro mellan människor och till samhällsinstitutioner där det upplevs att människor, myndigheter och företag gör rätt för sig.

Betänkandet ”Kvalificerad välfärdsbrottslighet – förebygga, förhindra, upptäcka och beivra” (SOU 2017:37) överlämnades till regeringen under våren 2017. Sedan dess har

regeringen tillsatt ytterligare utredningar för att minska skattefusket och skatteundandragandet.

Utredningen ”Översyn av F-skattesystemet” kom med sitt slutbetänkande i juni 2019 (SOU 2019:31). Utredningen har i sitt slutbetänkande analyserat om utformningen av bestämmelserna om godkännande för F-skatt i 9 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) möjliggör att F-skattesystemet kan missbrukas för att undgå skatter eller avgifter samt om det finns behov av åtgärder för att underlätta och förbättra Skatteverkets uppföljning av företag som är godkända för F-skatt. Utredningen har också analyserat om och på vilket sätt utformningen av F-skattesystemet inverkar på villkoren för att starta, driva och utveckla företag samt om det förekommer ett missbruk av F-skattesystemet för att kringgå bestämmelserna om skyddsregler för arbetstagare och i vilken utsträckning systemet uppfattas kunna ge sådana effekter.

Utredningens bedömningar handlar bland annat om

- att det måste finnas bra förutsättningar för Skatteverket att vägra och att återkalla ett godkännande för F-skatt för den som inte konkurrerar på lika villkor
- att motverka förekomsten av att personer som inte uppfyller näringskriterierna är godkända för F-skatt, s.k. falska egenföretagare, genom att Skatteverkets möjligheter till uppföljning av de som är godkända förbättras
- ett enklare och mer överskådligt regelverk med bl. a. ökad automatiserad och standardiserad handläggning
- en översyn av informationsutbyte mellan Skatteverket och Bolagsverket
- förbättrade förutsättningar för Bolagsverket att motverka målvaktsproblematiken.

F-skattefrågan bereds för närvarande i Regeringskansliet men det är viktigt att komma till rätta med missbruk av F-skatt.

Regeringen tillsatte också, i enlighet med tolvpunktsprogrammet mot skattefusk, utredningen ”Informationsskyldighet för skatterådgivare”. Utredningen skulle se över möjligheterna att införa en skyldighet för skatterådgivare att informera Skatteverket om skatteupplägg. Det är ett kontrollverktyg i flera OECD- och G20-länder. Även Europeiska kommissionen har kommit med förslag om EU-gemensamma bestämmelser kring informationsskyldighet på området. Utredningen lämnade sitt slutbetänkande, SOU 2018:91, den 15 januari 2019. Utredningen föreslog bland annat att en informationsskyldighet avseende skatteupplägg införs i Sverige. Utredningens förslag mot aggressiv skatteplanering har varit på remiss till den 24 april och de nya reglerna ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Från den 1 juli 2018 har riksdagen beslutat om krav på personalliggare i tre nya branscher: fordonsservice, livsmedels- och tobaksgrossistverksamhet samt kropps- och skönhetsvård.

För att minska skattefusk bör personalliggare och oanmälda kontrollbesök utvidgas till fler branscher och branscher som omfattas av ROT och RUT.

I enlighet med regeringens arbete med att minska skattefusket och att säkerställa att resurser till välfärden också går till välfärden bör skattekontrollen skärpas för alla privata välfärdsbolag vars intäkter bygger på skattemedel.

De begränsningar som sekretessregler mellan och inom myndigheter lägger för informationsutbyte måste ändras för att effektivt bekämpa gängkriminaliteten och lägga beslag på brottsvinster.

Regeringen har tagit viktiga initiativ till att stärka arbetet mot skattefusk och skatteundandragande i budgeten för 2020. Ökade anslag till Skatteverket, Krono-

fogdemyndigheten och Ekobrottsmyndigheten för att motverka välfärdsbrott. Arbetsmiljöverket får tillskott för att motverka fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. För att få ta del av RUT- och ROT-avdrag avser regeringen att föreslå krav på elektronisk betalning för arbetet fr.o.m. den 1 januari 2020. Regeringen vill vidare införa ett så kallat ekonomiskt arbetsgivarbegrepp vid beskattning av arbetstagare som tillfälligt arbetar i Sverige, vilket ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Vi menar dock att med det ovan beskrivna i motionen finns ytterligare viktiga förslag och redskap för regeringen att gå vidare med. Allt för att stärka skattesystemet och ordning och reda på arbetsmarknaden.

Carina Ödebrink (S)

Hanna Westerén (S)